

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 224
van **ANN BRUSSEEL**
datum: 16 januari 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen - Onderzoeksmandaten

Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO) vervult een belangrijke rol in de financiering van fundamenteel onderzoek. Aanvragen voor individuele pre- en postdoctoraalonderzoeksmandaten alsook voor onderzoeksprojecten worden door het FWO omgezet in financiering via interuniversitaire competitie en na grondige evaluatie. In mijn schriftelijke vraag nr. 101 van 8 november 2017 vroeg ik reeds naar de slaagpercentages voor de aanvragen van individuele onderzoeksmandaten en van onderzoeksprojecten. Uit het antwoord bleek dat er sinds 2005 een substantiële toename is van het aantal aanvragen. Door de extra investering van 30 miljoen euro in 2017 stegen de slaagkansen voor de aanvragen voor aspirantschappen naar 22%, voor postdocs naar 28%, en voor de projecten naar 20,4%.

Deze cijfers zeggen echter niets over de slaagkansen die een onderzoeker, of dat een onderzoeksproject heeft om het onderzoek tot een goed einde te brengen. Bovendien zijn er onderzoekers die met eigen financiële middelen verdergaan, ook wanneer de termijn van bijvoorbeeld tweemaal twee jaar voor een aspirantschap is afgelopen. Zeker bekeken over een langere periode is het interessant om de evolutie van het aantal onderzoeken dat effectief werd afgerond in kaart te brengen.

1. Hoeveel bursalen (predocs) slagen erin om binnen de periode van vier jaar een doctoraal proefschrift neer te leggen? Onder neerleggen wordt begrepen: overhandiging van het proefschrift aan de faculteit in combinatie met de aanvraag tot het doctoraal examen, niet de effectieve publieke verdediging als dusdanig. Graag een opdeling:
 - a) per aspirantschappen, bijzondere doctoraatsbeurzen, klinische doctoraatsbeurzen, EUI doctoraatsbeurzen, ICM-FWO-fellowships en doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek;
 - b) per geslacht;
 - c) per discipline;
 - d) per universiteit waaraan de predoc verbonden is;
 - e) In absolute cijfers en procenten en voor de periode van de afgelopen vijftien jaar.
2. Heeft het FWO zicht op het aantal predocs dat zijn/haar proefschrift indient na afloop van de beurs? Hoeveel van hen dienen in na vijf jaar, na zes jaar of langer?
3. Heeft het FWO zicht op het aantal predocs dat, in de loop van de termijn, ervoor kiest om zijn/haar doctoraal onderzoek stop te zetten?

4. Hoeveel toegekende postdocmandaten worden vroegtijdig beëindigd? Graag een overzicht voor de afgelopen vijftien jaar, in absolute cijfers en procenten, opgedeeld per geslacht, opgedeeld per discipline en opgedeeld per universiteit waar de postdoc aan verbonden is.
5. Hoeveel toegekende onderzoeksmandaten worden met succes afgerond? Graag een overzicht voor de afgelopen vijftien jaar, in absolute cijfers en procenten, opgedeeld per discipline en opgedeeld per universiteit – of binnen het kader van een interuniversitaire samenwerking – waarbinnen het project wordt uitgevoerd.

ANTWOORD

op vraag nr. 224 van 16 januari 2018

van **ANN BRUSSEEL**

1. Het FWO beschikt over statistieken m.b.t. het aantal mandaten (aspiranten, bijzondere doctoraatsbeurzen en SB-beurzen) die hun doctoraat behalen doch deze aantallen worden niet gerangschikt per geslacht, discipline of universiteit. Er worden geen statistieken bijgehouden m.b.t. het al dan niet behalen van het doctoraat in het kader van de klinische doctoraatsbeurzen. De EUI doctoraatsbeurzen en de ICM-FWO-fellowships zijn nog maar recent toegevoegd bij de programma's van het FWO.

Wat betreft het aantal toegekende mandaten wordt binnen het FWO bijgehouden welke van deze mandaathouders hun doctoraat verdedigd hebben, nog zullen verdedigen of dit niet zullen doen. In het kader van deze monitoring worden de termijnen waarbinnen de mandaathouders hun doctoraat verdedigen niet geregistreerd.

Aangaande de aspiranten kunnen de volgende cijfers voorgelegd worden:

	Aantal	doctoraat	nog te doctoreren	geen doctoraat
• 2003:	155	131 – 85%	13	11
• 2004:	151	123 – 81%	13	15
• 2005:	174	145 – 83%	19	10
• 2006:	188	148 – 79%	22	18
• 2007:	217	168 – 77%	31	18
• 2008:	204	160 – 78%	31	13
• 2009:	222	182 – 82%	28	12
• 2010:	214	168 – 79%	31	15

Wat betreft de mandaathouders die vanaf academiejaar 2011-2012 een mandaat hebben toegekend gekregen, werden de gegevens m.b.t. de stand van hun doctoraal onderzoek eind 2017 opgevraagd. Zodra deze ontvangen worden, zal deze statistiek verder aangevuld worden.

Aangaande de bijzondere doctoraatsbeurzen (1-jarige beurs) kunnen de volgende cijfers voorgelegd worden:

	Aantal	doctoraat	nog te doctoreren	geen doctoraat
• 2003:	1	1 – 100%	0	0
• 2004:	4	2 – 50%	0	2
• 2005:	4	4 – 100%	0	0
• 2006:	4	3 – 75%	1	0
• 2007:	1	1 – 100%	0	0
• 2008:	4	4 – 100%	0	0
• 2009:	4	3 – 75%	1	0
• 2010:	1	0 – 0%	1	0
• 2011:	2	2 – 100%	0	0
• 2012:	1	1 – 100%	0	0
• 2013:	2	2 – 100%	0	0
• 2014:	4	0 – 0%	4	0

2. Zoals hierboven al werd aangehaald, wordt er door het FWO enkel geregistreerd of de betrokken mandaathouders al dan niet hun doctoraat verdedigen en niet binnen welke termijn dit gebeurt.
3. In de periode 2003 – 2018 hebben in het totaal 538 aspiranten van de 12.446 toegekende mandaten voor het einde van de termijn hun mandaat stopgezet. Deze cijfers dienen evenwel genuanceerd te worden vermits het stopzetten van een mandaat niet steeds betekent dat het doctoraal onderzoek werd stopgezet of onsuccesvol was. Uit een reeds eerder uitgevoerd onderzoek binnen het FWO bleek immers dat aspiranten hun mandaat neerleggen omwille van:
 - Het vervroegd afleggen van hun doctoraat
 - Het kiezen voor een andere job buiten universiteit
 - Het effectief stopzetten van het doctoraat; deze onderzoekers vormen echter een zeer kleine minderheid binnen het hierboven aangehaalde cijfer.
4. Sinds 2003 hebben in het totaal 876 van de 11.494 houders van een postdocmandaat afstand gedaan van het aan hen toegekend mandaat.
 - 2003 44 8,80 %
 - 2004 37 7,10 %
 - 2005 40 7,43 %
 - 2006 41 7,51 %
 - 2007 60 9,93 %
 - 2008 69 10,13 %
 - 2009 61 8,32 %
 - 2010 71 9,11 %
 - 2011 10 8,72 %
 - 2012 63 7,85 %
 - 2013 78 9,35 %
 - 2014 79 9,37 %
 - 2015 71 8,57 %
 - 2016 68 8,45 %
 - 2017 20 2,43 %
 - 2018 4 0,47 %

Van deze 874 mandaten waren er 356 toegekend aan vrouwen en 518 aan mannen. Het overzicht van de stopgezette mandaten per discipline bevat een te grote foutenmarge vermits, sinds de invoering van een nieuwe indeling in disciplines in 2010, de mandaathouders waarvan het mandaat nog lopende was op dat moment tot 2 verschillende disciplines behoren. Bijgevolg kan dit cijfer niet gegeven worden, er kan wel worden voorzien in een opdeling van de verschillende stopzettingen per wetenschapsgebied:

Biologie	137
Cultuurwetenschappen	109
Gedrag en maatschappij	213
Medisch	191
Interdisciplinair	9
Wetenschap en technologie	215

Deze cijfers kunnen vervolgens als volgt geordend worden per universiteit:

• Hogeschool	1
• Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek	1
• Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum	6
• Katholieke Universiteit Brussel	3
• Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen	1
• Koninklijke Militaire School	1
• KU Leuven	408
• Universiteit Antwerpen	98

• Universiteit Antwerpen (UIA)	1
• Universiteit Gent	275
• Universiteit Hasselt	14
• Vrije Universiteit Brussel	65

Deze cijfers dienen evenwel met de nodige voorzichtigheid behandeld worden vermits velen van deze mandaathouders pas in de laatste maanden voor het einde van hun mandaat afstand doen en alzo vroegtijdig hun mandaat stopzetten omwille van een jobaanbieding op de privé-markt waar een er momenteel een grote vraag naar hooggeschoolden is terwijl de mogelijkheden in de academische wereld beperkter zijn.

Het is dan ook verkeerd om alle stopzettingen te interpreteren als een falen op gebied van wetenschappelijk onderzoek.

5. Wat betreft het al dan niet succesvol afronden van een onderzoeksmandaat: dit wordt opgevolgd door de wetenschappelijke verslagen die jaarlijkse moeten worden ingediend en beoordeeld worden door de FWO-Expertpanels. Momenteel laat het systeem van het FWO niet toe om op een structurele manier betrouwbare statistieken m.b.t. het al dan niet succesvol af te ronden van een mandaat af te leveren.